

Průzkum pacientů na ČIK

Partnerem stránek „Problematika čisté intermitentní katetrizace“ je společnost

Průzkum pacientů na čisté intermitentní katetrizaci a souhrn situace pro preskripci cévek pro ČIK

Sekce pro urodynamiku, neurourologii a urogynekologii (SUNU) České urologické společnosti provedla v prvním pololetí roku 2014 komplexní průzkum mezi pacienty, kteří vyprazdňují močový měchýř režimem tzv. intermitentní katetrizace – tedy se cévkují. Výsledky tohoto průzkumu dosud nejsou podrobně statisticky zpracovány, nicméně již z prvních předběžných hodnocení vyplývají zajímavé poznatky, které bychom vám rádi v tomto článku prezentovali spolu s popisem historie a současné situace při předepisování močových katétrů k jednorázovému cévkování a výhledů v této oblasti do budoucna.

Průzkumu se zúčastnilo celkem 722 pacientů, z toho 533 mužů a 189 žen, kteří provádí intermitentní katetrizaci v naprosté většině z důvodu nervového postižení dolních močových cest, ať již způsobeného úrazem (431 pacientů) nebo jinými neurologickými chorobami. Pacienti, kteří se průzkumu zúčastnili, nejsou v této problematice žádnými nováčky a svoji poruchou trpí v průměru 11 let a jejich péči o problematiku močových cest zajišťuje téměř v 90 % urolog, výjimečně praktický lékař. Téměř 90 % pacientů provádí cévkování samo, přibližně u 10 % pacientů probíhá katetrizace s asistencí další osoby. Zajímavé je, že i přes mnohaletou zkušenost s prováděním katetrizace, trpí 23 % pacientů při cévkování bolestmi a 3 % pacientů opakovaným krvácením z močové trubice. Ke katetrizaci používají přibližně 2/3 pacientů jednorázové, méně traumatizující katetry a přibližně 1/3 pacientů používá

starší typ katetrů vhodný k opakovanému použití. Pouze 60 % pacientů stačí k provádění cévkování současný limit preskripce, který umožňuje předpis v průměru 5 jednorázových cévek na den. Asi 40 % pacientů musí cévkování provádět častěji než 5x denně a jednorázové cévky, které k tomu potřebují, nejsou ze zdravotního pojištění hrazeny, což řadě pacientů působí nemalé finanční problémy. Navíc je z uskutečněného průzkumu patrné, že u poloviny pacientů je současný režim léčby intermitentní katetrizací nedostatečný, protože tito pacienti trpí významným stupněm inkontinence a musejí užívat absorbční pleny nebo vložky, eventuálně kondomový urinal. Léčba pomocí stávajícího režimu intermitentní katetrizace je tedy u těchto pacientů nedostatečná a by bylo vhodné provádět cévkování častěji anebo ho doplnit o další způsoby léčby (léky, aplikace botulinumtoxinu apod.)

Současná pravidla zdravotních pojišťoven pro předpis katetrů k jednorázovému cévkování vznikla za přispění České urologické společnosti před mnoha lety. Tehdy to byl nepochybně obrovský pokrok v léčbě poruch vyprazdňování močového měchýře, ale od té doby se poznatky v této oblasti výrazně rozšířily a jasně se ukázalo (a o tom svědčí i výše uvedené výsledky průzkumu), že současná regulace preskripce na 5 cévek v průměru na den je nedostatečná. Na podkladě těchto skutečností nyní Česká urologická společnost intenzivně jedná s ministerstvem zdravotnictví a zdravotními pojišťovnami na navýšení průměrného počtu cévek na 6-7 za den, což odpovídá i doporučením mezinárodních odborných společností, a u pacientů s výjimečnými potřebami i na navýšení počtu cévek nad tento limit. Tato jednání nejsou jednoduchá a jejich výsledky jistě nelze očekávat okamžitě, ale pevně věříme v jejich úspěch a o jejich výsledcích vás budeme průběžně informovat.

Do doby než se podaří změny prosadit, se mohou pacienti, kteří potřebují více než 5 cévek za den, spolu se svým urologem pokusit o řešení situace pomocí sepsání žádosti reviznímu lékaři zdravotní pojišťovny, u níž je pacient pojištěn, o navýšení limitu úhrady katetrů, která odpovídá jejich

potřebám. Revizní lékaři nejsou povinni žádosti vyhovět, ale měli by nepochybně (eventuálně i se svými nadřízenými) zdravotní stav každého jednotlivého pacienta přezkoumat a podle toho postupovat. V této souvislosti je nutno říci, že řada revizních lékařů v různých regionech České republiky již v této problematice postupuje po odborné stránce korektně a v indikovaných případech se snaží pacientům vyhovět.

Za SUNU doc. MUDr. Roman Zachoval, Ph.D.
předseda Sekce urodynamiky, neurourologie a urogynekologie
České urologické společnosti

Připraveno k publikaci 31. 8. 2014